

Tárgytematika / Course Description

Generációs ismeretek

AKLB_BHTM109

Tárgyfelelős neve /**Teacher's name:** dr. Vehrer Adél**Félév / Semester:** 2024/25/1**Beszámolási forma /****Assesment:** Folyamatos számonkérés**Tárgy heti óraszám /****Teaching hours(week):** 0/0/0**Tárgy féléves óraszám /****Teaching hours(sem.):** 0/12/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Az egyre nagyobb létszámú idősödő korosztály, és az egyre kisebb létszámú fiatal generáció közötti együttműködés, párbeszéd kialakítása a kulturális szakterületen is kihívást jelent napjainkban. A tantárgy keretében megismerkedünk a különböző generációkkal kapcsolatos elméletekkel, és elemezzük a kulturális különbségeket. A félév során szerzett ismeretek, tapasztalatok a közösségszervezői munka során hatékonyan alkalmazhatók lesznek.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Intergenerációs tanulás az egész életen át tartó tanulás rendszerében. A tevékeny idősor és a generációk közötti együttműködés európai programja. Uniós alapelvek, sikeres projektek, jó gyakorlatok.

Történelmi áttekintés. Generációk párbeszéde a múltban. A hagyomány és a normák szerepe. Különbségek koronként.

A generációk kategorizálása, jellemzői. Különbségek és együttműködési lehetőségek. A veterán, Baby Boom, X, Y, Z és Alfa generáció jellemzői.

A mai fiatalok ismeret-átadási lehetőségei a nyugdíjas korosztály számára. A tudás-megosztás átalakulása.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele

A konzultációkon történő aktív részvétellel, az órai feladatok elvégzésével és a tantárgyhoz kapcsolódó szakirodalmak feldolgozásával (olvasónapló) pontok szerezhetők. Az aláírás feltétele: min. 4 pont megszerzése, az alábbiak szerint.

Egy konzultáción (3x45 perc) történő aktív részvétel, az órai feladatok elvégzése (a jelenléti ív szerint) = 1 pont.

Egy (3 szakirodalmi tételből álló) olvasónapló elkészítése = 1 pont.

Az olvasónaplóval kapcsolatos elvárások a kurzus SzE-learning felületén kerülnek részletezésre.

Vizsgára bocsátás feltétele: -

Az érdemjegy feltétele: házi dolgozat elkészítése.

A házi dolgozattal kapcsolatos elvárások

Téma: a tantárgy egyik választott témakörének (ld. alább) bemutatása.

Kötelező tartalmi elemek: a választott téma szakirodalmának áttekintése + személyes interjú alapuló témafeldolgozás.
Terjedelem: **8.000 – 12.000 n.**

Formai követelmények: a SzE-learning felületre feltöltött útmutató alapján.

A leadás határideje: 2024. november 30.

Benyújtásának módja: SzE-learning felületre történő feltöltés.

Ajánlott szempontrendszer:

Bevezető: személyes kötődés a témához, a témaválasztás indoklása.

A téma szakirodalmának feldolgozása.

A téma saját tapasztalaton és interjú alapuló bemutatása.

Összegzés: vélemény, javaslatok megfogalmazása.

Értékelési rendszer:

Illeszkedés a megadott szempontrendszerhez

Szerkesztés, esztétikum, illusztrációk

A dolgozat tartalma, az anyag rendszerezése

Források feltüntetése, irodalom

Szemléltetés: képek, videók, linkek, honlapok stb. feltüntetése

Választható témakörök

Munkamegosztás gyermek és felnőttkorban: női munkák, férfi munkák. Az öregek feladatai nemenként. Tekintély és tisztelet.

Ünnepek, szokások menete. Az egyes generációk szerepe, feladatai a szokásokban: karácsonyi ünnepkör, farsang, húsvéti és pünkösd ünnepkör.

Ünnepek, szokások menete. Az egyes generációk szerepe, feladatai a szokásokban: búcsú, házassági évforduló, ballagás, névnap, születésnap, nőnap, Valentin-nap.

Ünnepek 1945 után: április 4., november 7., május 1., március 15. A „Párt” és a KISZ rendezvényei munkahelyen és a településen.

A generációk feladatai a társas munkák során. Munkamegosztás szüretkor, aratáskor, tollfosztás és kalácsalkalmával.

A szórakozás formái: kocsma, bálók, színjátszóköri körök – az egyes korosztályok szerepe.

A környezettudatos életmód régen. Hogy oldották meg az életüket barna és szürke kuka, hulladéksziget, hulladékudvar, hűtő, mikro, porszívó, mosógép, mosogatógép nélkül? Főzés, mosás, állattartás szerepe a „szelektív hulladékgyűjtésben”, fűtés, élelmiszer tartósítás, mosás.

Öltözködés, ruházat az egyes korosztályoknál és ezek különbözőségei: ruhatár, ruhadarabok mennyisége, származása, alapanyaga, színe, szabása. Hajviselet, alsónemű, lábbeli. Férfiak-nők közötti különbségek. Szépségápolás, kozmetikumok: haj, köröm, smink, bőrápolás. Férfi és női szépségideál.

A születés szokásai régen és ma. Otthonszülés, kelengye, babaápolás, ruházat, játékok.

Az egyes generációk szerepe, feladatai a lakodalom során. Előkészületek, feladatkörök, a nagy nap menete, utólagos munkálatok. Nászút.

Táplálkozási szokások. Alapanyagok házi előállítás, ill. mit vásároltak boltban? Étkezések napirendje évszakonként. Generációs ülésrend, evőeszközök, az ételek elosztásának sorrendje, típusai. A régi konyha, a főzés, s ebben a korosztályok feladatai.

Ismerkedés „udvarlás” helyszínei, illemszabályai. Hogy találták meg az „Igazit”? Milyen szempontok játszottak szerepet? Hogy zajlottak a találkozások? Hogy oldották meg sms, facebook és like-ok nélkül? A régi tánciskolák. A kamaszkor jellemzői.

A nemek és a generációk szerepe a néptáncban, tájegységenkénti különbségek és hasonlóságok.

A népi hiedelmek hagyományozása generációról generációra. Természetfeletti lények (boszorkány, ördög, lidérc) és természetfeletti erővel rendelkező emberek (halottlátó, jós, tudós emberek). Milyen babonákban hittek nagyszüleink és miben hiszünk mi?

Az ajándékozás átalakulása. Mely ünnepeken ajándékoztak nagyszüleink, dédszüleink? Milyen különbségek voltak napjainkhoz képest?

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Tari A. (2015): Generációk online. Tericum Kiadó, Budapest.

Tari A. (2010): Y generáció – Klinikai pszichológiai jelenségek és társadalomlélektani összefüggések az információs korban. Jaffa Kiadó, Budapest.

Tari A. (2011): Z generáció. Tercium Kiadó, Budapest.

Vehrer A. (2014): Generációmenedzsment a hétköznapokban. In: Lőrincz I. (szerk.): XVII. Apáczai-napok Tudományos Konferencia Tanulmánykötet. Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar, Győr, 51-62.

Edelényi A. (2009): Népi kultúra. Mikszáth Kiadó, Budapest.

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL